

Aardgasvrij wonen

Veel gestelde vragen en antwoorden

Nederland wordt aardgasvrij in 2050. Of u nu huurder, huiseigenaar of ondernemer bent, u kunt er nu alvast rekening mee houden dat de komende 30 jaar alle woningen van het aardgas af gaan. Wij kunnen ons voorstellen dat dit vragen oproept. Hieronder staan de belangrijkste 29 vragen en antwoorden op een rij.

Waarom gaan we van het aardgas af

1. Waarom gaan we in Nederland van het aardgas af?

Op dit moment gebruiken we in het Land van Cuijk bijna allemaal aardgas om ons huis te verwarmen, te koken en te douchen. We gaan hiermee stoppen om drie redenen: de CO₂-uitstoot zorgt voor klimaatverandering, we moeten versneld stoppen met gaswinning in ons land door aardbevingen, en we willen niet afhankelijk worden van andere landen zoals Rusland.

2. Waarom worden ze in Duitsland aangesloten op aardgas, terwijl wij er af moeten?

In het Klimaatakkoord van Parijs hebben we met elkaar afspraken gemaakt over het terugdringen van de CO₂ uitstoot. Met het verbruik van aardgas stoten wij CO₂ uit. In Duitsland heeft men ook de doelstelling om in 2050 een CO₂ vrije energievoorziening te hebben. De situatie is alleen een andere dan die van ons. In Nederland gebruiken we al decennia aardgas voor het koken, verwarmen en warm water gebruik in onze woningen. 93 procent van de woningen in Nederland is aangesloten op het aardgasnetwerk. In Duitsland wordt een kwart van de huizen nog verwarmd met een olietel. Duitsland zet daarvoor aardgas in als een transitiebrandstof. Eigenlijk vergelijkbaar wat wij doen met de hybride warmtepomp. Het is dus ook in Duitsland een tijdelijke oplossing voordat ze de overstap maken naar een volledig CO₂ neutrale warmtevoorziening. Bovendien maken zij zich afhankelijk van landen waar geopolitieke spanningen plaatsvinden en daar heeft Nederland niet voor gekozen.

Hoe gaan we het aanpakken?

3. Kan ik beter alleen of samen met de burens iets doen?

Het land van Cuijk bestaat naast de vele grote en kleine kernen uit buitengebied. In de stad en in dorpskernen is het voor de hand liggend dat er gekeken wordt naar een collectieve oplossing, als dat tot de mogelijkheden behoort. Welke mogelijkheden de gemeente op dit moment voor uw buurt ziet, kunt u vinden in de illustratie van de transitievisiewarmte [link invoegen]. In het Land van Cuijk zullen naar verwachting niet veel collectieve oplossingen mogelijk zijn.

4. Kunnen we iets collectiefs doen, bijvoorbeeld met onze burenen?

Als inwoner van een buurt kent u uw omgeving het beste. Zo kunt u nadenken over wat voor u en uw burenen het beste alternatief is. Buurtgerichte oplossingen kunnen effectief zijn. Bijvoorbeeld door samen met uw burenen te kijken naar het aanschaffen van isolatie, zonnepanelen of een (hybride) warmtepomp. De gemeente Land van Cuijk helpt u hiermee graag op weg.

5. Hoe werken gemeente, netbeheerder Enexis en woningcorporaties samen in de aanpak voor een aardgasvrije gemeente?

De gemeenten in de toekomstige gemeente Land van Cuijk hebben samen met deze partijen onderzocht wat op dit moment de energiebehoefte is, welke technische mogelijkheden er zijn voor de verschillende buurten en hoe we kunnen aansluiten bij de plannen van de woningcorporaties en nieuwbouwlocaties in de gemeenten. Voor alle buurten zullen we gezamenlijk plannen gaan opstellen.

Wat kan ik zelf doen?

Categorie huurders

6. Wat kan ik nu al doen om mijn woning te verduurzamen?

Als u een huis huurt kunt u veel kleinere maatregelen nemen om gas en elektra te besparen.

- Denk aan tochtstrips, radiatorfolie, ledlampen of dubbelglasfolie.
- Kijk naar de elektrische apparaten in huis en uw eigen stookgedrag. Door bewust om te gaan met energie kunt u ook al veel besparen.
- Kies voor groene stroom, dat is makkelijk. Naast stoppen met gas is de bedoeling ook om duurzame stroom te gaan gebruiken.

7. Ik huur een huis. Moet ik zelf iets doen om aardgasvrij te worden?

U hoeft op dit moment niets te doen. Op het moment dat de verhuurder concrete plannen heeft voor het aardgasvrij maken van uw woning neemt de verhuurder contact met op. Als u en uw medebewoners graag willen dat jullie woningen aardgasvrij worden, kunt u contact opnemen met de verhuurder. Met de woningcorporaties kunt u bespreken welke grotere maatregelen als isoleren en zonnepanelen in de plannen zitten. Veel partijen maken nu al grote stappen op het gebied van duurzame energie.

8. Hoeveel gaat het mij als huurder kosten; gaan mijn maandlasten naar beneden?

Wat precies de gevolgen zijn voor de huurprijs en energierekening, is nu nog lastig uit te rekenen. Uitgangspunt is dat aardgasvrij wonen voor iedereen niet meer gaat kosten dan nu; dat iedereen woonlastenneutraal kan blijven wonen.

9. Kan mijn verhuurder mij dwingen om van het gas af te gaan?

Voor ingrijpende maatregelen moeten woningcorporaties minimaal 70 procent instemming hebben van de bewoners van een bouwkundige eenheid, bestaande uit minimaal 10 woningen. In dat geval kunnen zij de maatregelen doorvoeren bij alle woningen van die bouwkundige eenheid, dus ook bij de 30% die niet ingestemd heeft.

Categorie huiseigenaren

10. Wat kan ik nu al doen om mijn huis te verduurzamen?

Wat u ook kiest, energie besparen is altijd slim om te doen. Bijvoorbeeld door uw huis goed te isoleren, kieren te dichten of zelf energie op te wekken met zonnepanelen. Maar kijk ook eens naar de elektrische apparaten in huis en uw eigen stookgedrag. Door bewust om te gaan met energie kunt u ook al veel besparen. Een aantal tips:

- Neem in al uw plannen, bijvoorbeeld als u gaat verbouwen, mee dat uw huis in de toekomst geen aardgasaansluiting meer heeft. Dit voorkomt dat u nu aanpassingen doet, waar u later spijt van heeft.
- Als u gaat verbouwen, laat u dan adviseren door een energieadviseur.
- Heeft u plannen om uw keuken te verbouwen? Kies dan voor elektrisch koken. Een inductiekookplaat is dan meestal de beste oplossing. Ook als u niet gaat verbouwen, kunt u kijken of u al elektrisch kunt gaan koken.
- Koop alleen nog pannen die (ook) geschikt zijn voor elektrisch koken.

11. Wat is een goed alternatief voor koken op gas?

Elektrisch koken kan op een keramische- of elektrische kookplaat of fornuis. Koken op inductiekookplaten lijkt het beste alternatief voor op koken op gas. Koken op inductie is energiezuiniger en veiliger. Daarnaast is een inductiekookplaat makkelijker schoon te maken.

12. Kunnen mijn pannen ook op een inductiekookplaat?

Dat hangt af van wat voor pannen u nu heeft. De betere, moderne pannen zijn bijna altijd geschikt voor inductie. U kunt controleren of uw pannen geschikt zijn voor inductie door er een magneet tegenaan te houden. Blijft de magneet kleven, dan zijn uw pannen geschikt voor inductie. De meest gehoorde opmerking in winkels en bij klanten is dat je bij de overstap van gas naar inductie nieuwe

pannen moeten kopen. Dit omdat bij gebruik van pannen op gas de bodem hiervan kromgetrokken zou kunnen zijn. Dit verhaal gaat echter over keramische kookplaten, maar niet over inductie. Aangezien inductie tot maximaal 3 cm. boven de zone de warmte kan overdragen is een niet-vlakke onderzijde van de pan geen enkel probleem.

13. Is koken op inductie gevaarlijk?

Koken op inductie is veel veiliger dan koken op gas. U kookt niet op open vuur en de temperatuur van het fornuis is makkelijker te controleren. De kans dat iemand zich verbrandt is bij koken op inductie dan ook veel kleiner dan bij koken op gas. Als u de pan van de warmtebron afhaalt, gaat de plaat automatisch uit. Dan blijft het dus niet per ongeluk aan staan.

14. Kan ik mijn huis van het aardgas afhaken, maar wel blijven koken op gas?

Sommige mensen vinden het fijn om op gas te koken en willen dat graag behouden. Dit is een meer gehoord argument en logisch in een overgangperiode, waarbij iedereen nog moet wennen aan het (langzaam) verdwijnen van het aardgas. Maar het is wel erg duur om alleen een gasaansluiting te hebben om te koken op gas. Een groot deel van de rekening is het zogenaamde vastrecht. Ook als u maar heel weinig gas gebruikt, moet u toch het volledige vastrecht betalen. Op een andere manier gaan koken is dan veel goedkoper.

15. Moet er een extra stopgroep komen als ik elektrisch wil koken?

Vaak moet inderdaad een aanpassing gedaan worden om elektrisch te kunnen koken. U kunt het beste een erkende elektra installateur om advies vragen.

16. Stappenplan aardgasvrij wonen

Wilt u aardgasvrij wonen, dan is het vervangen van je cv-ketel door duurzame verwarming vaak de laatste stap. Het begint met goede isolatie, ventilatie en geschikte warmteafgiftesystemen, zoals vloerverwarming of radiatoren. Milieu Centraal laat in een helder overzicht zien hoe je in 6 stappen van het gas af gaat. Wilt u persoonlijk advies? Dan kunt u terecht bij ons [energieloket Brabant Woont Slim](#).

17. Waarom is isoleren zo belangrijk?

Isolatie is de beste manier om energie te besparen. Maar ook om uw huis zo comfortabel mogelijk te maken. Met goede isolatie gaat er namelijk heel weinig warmte verloren. Zo heeft u minder energie nodig om uw huis te verwarmen en blijft de temperatuur in huis constant. In de winter blijft een goed geïsoleerd huis lekker warm, en in de zomer juist koel. Bij lage temperatuurverwarming, zoals

met een warmtepomp, is isolatie de belangrijkste maatregel. Let er wel op dat goede isolatie ook vraagt om goede ventilatie. Er komt anders namelijk te weinig frisse lucht in huis, wat kan zorgen voor vochtproblemen.

18. Mijn cv-ketel gaat kapot. Wat doe ik nu?

Als de cv-ketel (bijna) aan vervanging toe is, is dat een goed moment om na te denken over alternatieven. Het vervangen van een cv-ketel voor een duurzaam alternatief gaat helaas niet altijd even makkelijk als het plaatsen van een nieuwe cv-ketel. Isoleren, een warmtepomp plaatsen, en vloerverwarming aanleggen kost meer geld dan simpelweg een vervanging van uw ketel. Als uw huis al goed geïsoleerd is, dan is het belangrijk dat u nagaat of uw huidige (vloer)verwarming al op lage temperatuur werkt of dat die geschikt is voor lage temperatuur, dan is een warmtepomp meestal een goed alternatief. Als dit niet het geval is, dan kunt u ervoor kiezen om toch nog een cv-ketel te kopen. U kunt ook kijken of een hybride warmtepomp een oplossing voor u is. U gebruikt dan alleen nog aardgas als de warmtepomp niet genoeg warmte kan leveren. Laat u hiervoor goed adviseren door een energie adviseur of installateur.

19. Waar laat ik een warmtepomp?

Een warmtepomp zelf is qua grootte vergelijkbaar met de cv-ketel. Vaak is er echter een behoefte om warm (douche)water te bufferen in een vat, waardoor er meer ruimte nodig is. Denk aan een hoog model koelkast waarin een warmtepomp en een buffervat zijn gecombineerd. Een complete warmtepomp is dus groter dan een cv-ketel en heeft vaak een binnen- en buitengedeelte. Als u kiest voor een warmtepomp is het nodig om ruimte te creëren in bijvoorbeeld de gangkast of op de plek van de huidige cv-ketel. Bij een warmtepomp met buitengedeelte (vergelijkbaar met een airco) moet ook ruimte vrijgemaakt worden in de tuin, op het balkon of op het dak. Hoe dit er uitziet hangt onder andere af van het type warmtepomp (lucht of grondwater) dat wordt gebruikt.

20. Ik heb net een nieuwe CV ketel gekocht en de keuken verbouwd met een gaskookplaat. Wat moet ik nu doen?

In dat geval is het voor nu logischer om nog even op gas door te gaan totdat er zich een natuurlijk moment voordoet om dit alsnog aan te passen (bijvoorbeeld wanneer het fornuis defect is), of wanneer het gas definitief uit uw wijk verwijderd wordt.

21. Verbouwen? Waar moet ik dan rekening mee houden?

Zorg bij een verbouwing allereerst voor goede isolatie. Dat verdient u altijd terug, omdat uw energierekening daarmee lager wordt. En kies bij de aanschaf van een nieuwe keuken voor een

inductiekookplaat. Ook kunt u kijken wat een logische plek is in je woning voor een warmtepomp of andere alternatieve warmtebron – afhankelijk van welk alternatief er voor uw wijk wordt gekozen. Zo kunt u al voorsorteren op aardgasvrij en bent u al voorbereid wanneer de gemeente in de wijk start.

Bij een ‘all-electric’ oplossing is er ruimte nodig voor verschillende installaties. Als u gaat verbouwen, dan kunt u uw woning alvast laten voorbereiden op aardgasvrij of al daadwerkelijk aardgasvrij maken. Laat u altijd adviseren door een installateur of een energie-adviseur over uw mogelijkheden om aardgasvrij te worden.

Neem tot slot in al de plannen mee dat uw huis in de toekomst geen aardgasaansluiting meer heeft. Dit voorkomt dat u nu aanpassingen doet, waar u later spijt van hebt. Het is bijvoorbeeld slim om alvast over te stappen op elektrisch koken. U kunt alvast andere radiatoren nemen die voor lage- en hoge temperatuur zijn geschikt of vloerverwarming nemen. Dan bent u voor alle alternatieven van aardgasvrij voorbereid.

22. Wat doet aardgasvrij met de waarde van mijn huis?

Een goed geïsoleerde woning die klaar is voor de toekomst is waardevast. En het isoleren zorgt voor een comfortabele woning met een lagere energierekening. De komende jaren zal de gasprijs flink stijgen en de elektriciteitsprijs omlaag gaan, ook dit zult u merken in uw energierekening. Dit komt ten goede aan de waarde van de woning. In de toekomst zal isolatie een steeds grotere rol gaan spelen omdat alle woningen in Nederland in 2050 aardgasvrij verwarmd zullen worden.

23. Over een paar jaar zijn de investeringen die ik heb gedaan in woning met cv-ketel en keuken met gaskookplaat waardeloos. Kan ik schadeloos gesteld worden?

In Nederland zullen veel mensen hier tegenaan lopen. Dit betekent dat het Rijk en gemeenten moeten nadenken over oplossingen, bijvoorbeeld over nieuwe financiële regelingen. Wijken worden ruim van tevoren betrokken bij de plannen om aardgasloos te worden, juist om dit probleem te voorkomen.

24. Hoeveel gaat het kosten om aardgasvrij te worden?

Het is heel moeilijk te zeggen wat de kosten voor elke individuele woningeigenaar precies zijn. Dit is namelijk afhankelijk van hoe u woont, waarvoor u gas gebruikt en de maatregelen waarvoor u kiest. Als een grote renovatie nodig is, vraagt dit investeringen. Vaak staan tegenover deze investeringen weer besparingen, zoals bij het isoleren van de woning. Door het isoleren bespaart u energie, en dus kosten. Bovendien kunt u zelf energie opwekken door bijvoorbeeld zonnepanelen te plaatsen.

25. Wie betaalt het aardgasvrij worden?

In het Klimaatakkoord zijn er afspraken gemaakt dat de overstap naar aardgasvrij wonen, woonlastenneutraal moet zijn. Dat betekent niet dat u geen kosten maakt voor de overgang naar een aardgasvrije woning, maar dat deze kosten terug te verdienen zijn middels besparingen. Uiteraard heeft uw (stook)gedrag daar ook invloed op. Naast de kosten voor de individuele woning eigenaar zijn er kosten voor de aanpassing van het energienetwerk en de openbare ruimte. Deze kosten liggen bij de netbeheerder en de overheid. Betaalbaarheid van de energietransitie heeft momenteel veel aandacht. We verwachten dat de Rijksoverheid snel met financieringsconstructies komt om hun belofte van woonlastenneutraliteit na te komen.

26. Hoe duur is het verwarmen van de woning met aardgas ten opzichte van all-electric?

Heeft u al een goed geïsoleerd huis, dan kan een warmtepomp goedkoper zijn. Dit is niet altijd zo. All-electric oplossingen zijn in het gebruik waarschijnlijk voordeliger, maar hiervoor is het wel nodig dat de woning zeer goed geïsoleerd is en zijn duurdere installaties nodig. Het is verstandig om dit voor uw situatie goed door te (laten) rekenen.

27. Kost het geld om een gasaansluiting te verwijderen?

Nee, dit is (tijdelijk) gratis vanaf 1 maart 2021. U kunt uw gasaansluiting laten verwijderen door uw netbeheerder Enexis.

28. Wat zijn de maandelijkse financiële voordelen als mijn gasaansluiting is verwijderd?

Zonder gasaansluiting hoeft u geen vastrecht meer voor de gasaansluiting en gebruikskosten te betalen. Maar wat de financiële voordelen zijn verschilt per woning. Voor een gemiddelde gasaansluiting betaald u 181,- per jaar (incl. BTW, prijspeil 2021).

Wanneer gaat er iets gebeuren?

29. Wanneer kan ik geen gebruik meer maken van aardgas om te koken, verwarmen of douchen?

Het is nu nog niet bekend wanneer in uw buurt geen aardgas meer beschikbaar is. Pas als er een goed alternatief is voor uw buurt kan er sprake zijn van het afsluiten van aardgas. Dit zal een geleidelijk proces zijn en er is altijd sprake van een overgangstermijn. In 2030 zal er naar verwachting geen Gronings aardgas meer zijn, maar is er nog wel (buitenlands) aardgas beschikbaar. In 2050 moeten alle buurten in Nederland aardgasvrij zijn.